

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Jus Canonicvm R.P. Pavli Laymanni, Soc: Jesu Theologi, Et
Olim In Alma Et Episcopali Academia Dilingana SS.
Canonum Ordinarii Professoris**

Juris Canonici A. R.P. Paulo Laymanno Societatis Jesu Theologo SS.
Canonum In Alma, Catholica, Et Episcopali Universitate Dilingana
Professore Qvondam Ordinario, Prælectionibus Academicis Illustrati

Laymann, Paul

Dilingæ, 1673

Capitvlvm LXVI. Dilecti.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62587](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-62587)

Sua.

PARAPHRASIS.

Inter R. Tutorem filiorum quondam B. defuncti ex vna parte, & F. pro seipso, & P. tutorem quondam filij B. ex altera parte, lis super pecunie summa agebatur coram Iudice Tuscanensi, is sententiam tulit pro Tutore R. à qua pars altera bis appellauit, sed vtrâque vice prior sententia per Iudices à Papa delegatos confirmata fuit, postea pars cõdemnata tertio appellans alios Iudices à Sede Apostolica petiuit, Ea re ita cognita Honorius III. Cardinalem dedit auditorem, qui coram partibus interlocutus est, non potuisse secundum iura tertiã vice appellari. huius sententiam Papa approbans supradictis appellantibus prohibuit, ne causam tertiã appellationis vterius prosequantur.

SUMMARIUM.

1. Tutor pro pupillo agens censetur ipse iudicium suscipere, unde sententia pro ipso vel contra ipsum fertur.
2. Ab eadem sententia ab eodem ter appellari nequit.
3. Sententia lata de nullitate appellationis, vel desertione illius causa est interlocutoria, habet tamen vim definitiuam.

Notand. I. Si Tutor pro pupillo agat, ipsemet iudicium suscipere censetur, ideoque sententia pro ipso tutore & aduersus ipsum profertur. Veruntamen si pupillus infantiam excessit, potest tutor eum sistere, vt ipsemet iudicium suscipiat, presente & autoritatem prestante tutore. Ita tamen vt tutor & non pupillus de calumnia iuret; quod si verò adultus sit, seu qui ætatem pupillarem excessit, ætate minor, qui aliquid debeat, tum actor conuenire quidem potest adultum, atque libellum contra ipsum concipere, sed Curator, si ipsum adultum exhibere nolit seu consensum contendendi dante, ipsemet iudicium suscipere potest ac de-

bet. Caterum si adultus minor absens sit, omnino contra Curatorem agi debet. Ita habetur in *l. i. admissor. Tutor. sumet. gl. verb. vt ipse liem.*

Not. II. Si quis in eadem causa bis appellauit tertio, appellare non potest. *l. vii. C. ne liceat in eadem causa ter appellare.*

Not. III. Sententia, quã pronuntiat appellacionem fuisse irritam, aut causam appellacionis fuisse desertam, non censetur esse definitiua, cum non sit de meritis cause: est itaque interlocutoria habens tamen vim definitiuam, quia ipsam causam appellacionis finit & perimit, seu peremptam decernit. Ita *Abb. hic n. 3.*

CAPITVLVM LXVI.

Dilecti.

PARAPHRASIS.

Inter Priorem & Conuentum de lacurubeo ex vna parte & E. militem ex altera parte lis erat, quam Ordinarius Magistro A. delegauit, ab hoc delegato Iudice miles appellauit ad Archiepiscopum Bituricensem, sed Prior excepit, quod omisso medio Episcopo ad Archiepiscopum non appellari, consequenter nec Officialis eius causam cognoscere potuerit. Cum autem exceptionem hanc Officialis admittere nollet; Prior appellauit ad Pontificem. Eapropter Honor. III. sententias, quæ post appellacionem late sunt, irritas esse decernit.

SUMMARIUM.

1. Appellationem ad Archiepiscopum Officialis eius seu Vicarius generalis recipere & cognoscere potest.
2. Resoluitur questio, an Episcopo delegante causam alicui, à delegato appellari possit ad Vicarium eius, item si delegatus recusatur, Vicarius de causa recusationis cognoscere possit.
3. Appellatio fieri debet gradatim ad proximam superiorem eius à quo appellatur.
4. Ad Pontificem tamen omisso medio appellari potest, & ad Metropolitanum, omisso medio Episcopo, si consuetudo prescripta id permittat.

Not.

Notand. I. Si ad Archiepiscopum appelletur, Officialis eius seu Generalis Vicarius eam recipere & cognoscere potest. *c. Dilectis. 55. h. t. c. 3. eod. in 6.* nam tribunal seu iurisdictionio Vicarij non est diuersa à iurisdictione Archiepiscopi aut Episcopi, sed pars quædam eius. *c. 1. de off. Vicar. in 6. c. 2. de consuetud. in 6. & docui de iurisdictione Ord. in concl. 91.*

Quærit hic Abbas, si Episcopus causam alicui deleet, num à Delegato appellari possit ad Vicarium eius. Similis quæstio est, si Episcopus causam alicui delegarit, isque delegatus recusetur, num de causa recusationis Vicarius seu Officialis cognoscere possit; quam quæstionem tractat *Ioan. Andr. & negatiuè respondet in 6. Si contra. n. 2. de off. deleg. in 6. eodémque modo Abb. his num. 3.* Ratio dari debet, quia Episcopus causam alteri specialiter delegando, eam aufert à iurisdictione Vicarij. Sed contra est: Quia licet Episcopus causam principalem à iurisdictione Vicarij abstraxerit, non tamen consequens est, quòd etiam abstraxerit causam appellationis, aut causam recusationis, quòd quidem à diuersis non fit bona illatio. *c. 2. de translat. Episcopi. & l. Neque. C. de probationibus.* Et ideo hanc partem tanquam de iure veriorem tenet *Alexand. hic.* Arbitror respondendum: pendere id ex mente Episcopi, de qua etiam coniectura fieri debet; num tali modo causam alteri delegarit, vt omnino à iurisdictione Vicarij abstraxisse voluerit, quod ex adiunctis cognosci poterit, in dubio autem non est præsumendum, voluisse auferre, si sit de causis, quæ alioquin ad Vicarij officium spectant.

Deinde excipiendus est casus, si Episcopus absens seu in remotis sit, tunc secundum epiichiam æstimari debet, contentum eum esse, vt causa appellationis, aut recusationis à Vicario cognoscatur, sicuti limitant etiam *Andr. & Abb. l. cit. arg. l. In hominem. 30. ff. mandati;* ex qua habetur quòd Procurator Generalis ob causam non prævisam à principali inhibere possit Procuratori speciali & similiter Legatus Generalis delegato speciali, tametsi ordinariè loquendo Lega-

tus Generalis (sicuti & Procurator generalis) in causa alteri specialiter demandata se immiscere non possit. *c. 2. de off. legati.*

Not. II. Appellatio fieri debet gradatim ad proximum superiorem eius, à quo appellatur, non autem omisso medio ad remotum. Exempli causa: à Decano rurali appellari debet ad Episcopum; non ad Metropolitanum: hæc regula Cæsareo iure aded recepta est, vt neq; ad Principem seu Imperatorem omisso medio valeat appellatio. *l. Imperatores. 21. ff. h. tit.* At verò ad Pontificem summum appellari potest omisso medio. v. g. à Decano vel Episcopo. *cap. Ad Roman. 8. causa. 2. q. 6.* idque procedit etiam in causis temporalibus earum Regionum, quæ Pontificis iurisdictioni temporali subijciuntur. *cap. Si duobus. 7. c. Sna. 68. h. t.*

Præterea ad Metropolitanum omisso medio Episcopo appellari potest, si consuetudo præscripta id permittat, teste *gl. in c. Referente. 6. verb. Archiepisc. de prebendis. 2.* Si pars vtraque contentiat secundum *gloss. hic* à plerisque recepta. *verb. post huiusmodi;* tametsi enim generalis Regula sit, quòd Clerici iurisdictionem Iudicis alieni prorogare non possint. *c. Significasti. 18. de foro compet.* id tamen intelligi debet, si Iudex nullam omnino iurisdictionem habeat, secus si per viam appellationis adiri possit, tunc eius iurisdictione in causis appellationis prorogari posse videtur.

Quamuis id receptum non sit, & contrarium tradat *Archidiacon. c. Si delegatus. de off. deleg. in 6.*

CAPITVLVM LXVII.

Ex parte.

PARAPHRASIS.

Nobilis mulier de Bellebron literas à Greg. IX. impetrauit contra Dominum de Colob. in controuersia, quæ erat super fundo cum filiis eiusdem Dominæ, sed hæc coram iudicibus excepit, quandoquidem filij sub potestate & tutela sua esse desierint, postquam ipsa ad

cccc 2

secun-